

***Opistognathus aurifrons* (Jordan & Thompson 1905) of "Jack in the Box"**

Tekst en foto's: Ab Ras



Een relatief jong dier is erg nieuwsgierig

Tijdens mijn afgelopen vakantie op Bonaire kwam ik tijdens het duiken een bekende tegen. Eigenlijk waren we op zoek naar zeepaardjes. Met name de *Hippocampus erectus*. Ik moest deze zeepaarden zeker herkennen want ik had ze bij Piet Hectors menigmaal gefotografeerd. Dat moest dus wel even lukken dacht ik. Niet dus. Wat ik wel tegenkwam tijdens mijn afdaling naar het rif, was een kale vlakte voorzien van veel koraalbreuk en koraalzand. In mijn ooghoek zag ik iets bekends wegduiken. Mijn nieuwsgierigheid was gewekt. Bij nadere inspectie zag ik een holletje in de bodem. Even afwachten maar en wat vintippen. (uitgetrimd boven de bodem hangen zonder de bodem aan te raken). Camera in de aanslag. Na enige tijd kwam de "Jack in the box" te voorschijn. Door het flitslicht verdween hij weer snel in zijn holletje. Het duurde te lang om te blijven hangen want de luchtvoorraad is be-

perkt, we waren immers op zoek naar zeepaardjes, wenkte mijn vriendin me.



Hoe ouder het dier, hoe groter het hol

Bek vol met eieren.

Eenmaal thuisgekomen brandde ik van nieuwsgierigheid naar het resultaat van de foto's. Tot mijn stomme verbazing had ik de *Opistognathus aurifrons* gefotografeerd met een bek met eieren die op het punt stonden om uit te komen. Toen mijn vriendin me vroeg waar ik nu nog eens graag wilde duiken was het antwoord niet zo moeilijk. Het is daar wel erg kaal, was haar antwoord. Dat is wel waar maar we hoefden niet te diep en spraken af om ongeveer maximaal 10 meter te gaan. Het voordeel is dat we daar bijna 1 ½ uur hebben gedoken. In het begin hielden alle Jack's zich keurig verborgen. Toen we eenmaal door hadden dat we vlak over de bodem moesten kijken om te zien waar ze zaten, vonden we er tientallen, weliswaar enkele meters van elkaar verwijderd. Veel jonge of kleine exemplaren. Het kan zijn dat het vrouwtjes zijn. De mannetjes zijn namelijk herkenbaar aan de zwarte vlekken of strepen in de onderkaak. Zie ook de foto's. Dit hebben ze tijdens de bals maar ook tijdens de broedzorg, zo blijkt. De man is dus verantwoordelijk voor de broedzorg. Dat deze vissen goed houdbaar

zijn is al jaren duidelijk. In Amerika worden ze al jaren met succes nagekweekt.



Mannetje met een mond vol jongen

Architecten

De vissen zijn ware architecten. Ze bouwen hun hol zo stevig dat instorten nagenoeg niet voorkomt. De combinatie van zand en koraalbreuk zorgen voor een goede constructie. Er zijn zelfs berichten dat ze wel eens samenleven met een garnaal. Alleen is dat wetenschappelijk nog niet aangetoond.

Kaakvis.

De "Jack in the box" in een kaakvis. Ze zijn bekend om hun relatief grote kop met grote ogen en een enorme bek ten opzicht van hun ranke lijf. De kleur is licht blauw en de kop is geel. De oogleden hebben een blauw randje. Wat mij opviel is dat het mannelijke exemplaar zelfs een wat donkere kop had en het geel over was gegaan naar diep oker. Ik vermoed dat het met de stemming te maken heeft. Deze Caribische bewoner is een lust voor het oog en verlangt een rustig aquarium waar regelmatig voer voorbij komt. Deze vis komt niet ver uit zijn holletje en is dus afhankelijk van plankton in de natuur.



Jack "out" of the box!



Opistognathus Aurifrons in het aquarium

Aquarium.

In het aquarium schijnen zij makkelijk over te wennen zijn en accepteren zij bijna alles wat voorbij komt. Het is echter wel aan te bevelen om een bodem van minimaal 10 cm aan te leggen voor de bewoner. Liefst nog meer, gecombineerd met koraalbreuk en koraalzand.

Grootte en voorzieningen.

Ze worden ongeveer 10 cm en zijn , zoals al eerder gezegd, goed houdbaar. Het is echter wel aan te bevelen om meerder exemplaren te houden, minimaal 5- 10 stuks in een groot aquarium. Volgens de literatuur kunnen ze dicht op elkaar leven. Mijn ervaring was echter dat er verschillende meters tussen de exemplaren aanwezig waren.



Opistognathus Aurifrons in het aquarium

Bronnen:

Korallenrif Aquarium Band 3 Fosså/Nilsen
Mergus Meerwasser Atlas Beansch/Debelius
World Atlas of Marine fishes Kuitert/ Debelius
Persoonlijke waarnemingen Bonaire april 2012



Opistognathus Aurifrons in Bonaire april 2012